МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ, АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ

(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

Три крапки в англійській мові більш частотно виражають хезитацію або паузу в мові, аніж повну зупинку мови. Перший приклад наочно показує нам, як даний розділовий знак слугує для вираження хезитації мовця. Другий приклад показує, що, незважаючи на низьку частотність вживання, три крапки все ж таки може вживатися на позначення концепту силенції, тобто повного завершення мови.

Невербальне мовчання позначається монолексемними та полілексемними вербалізаторами. Порівняємо: *The wound had stopped bleeding. He was...healing [1, 86]. "I'm sure we could keep it ... professional" [1, 108]. "Jev –" , I wanted to say [1, 109]. "I ... could not move ... It was ... terrifying" [1, 119]. "Why would she want my bag? Unless – ", I stopped [1, 153].*

Частотність концепту мовчання досить висока. Невербаліка посідає чільне місце поряд з вербальним вираженням мовних явищ. Маркери концептів мовчання та паузи вимагають більш ретельного та поліаспектного дослідження.

1. Fitzpatrick Becca. Silence. Publisher Simon & Schuster Books For Young Readers, 2013. – 438 p.
2. Анохіна Т. О. Пауза як поліфункціональний феномен полікодового тексту / Т. О. Анохіна // Мовні і концептуальні картини світу: зб. наук. пр. – К. : Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2002. – Вип. 7. – С.10–15.
3. Карасик В. И. Языковой круг: личность, концепт, дискурс. / В. И. Карасик. – Волгоград : Перемена, 2002. – 477 с.

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ КОМПЛІМЕНТАРНИХ ВИСЛОВЛЕНЬ

Веремчук Г. В., *студентка 5 курсу,*
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Останніми роками комунікативна лінгвістика характеризується посиленим інтересом до розробки проблем взаємозв'язку мови та культури, які ставлять своєю метою комплексне й всебічне дослідження традицій мовних носіїв, їх звичок, внутрішнього світу, побуту, обрядів, а також форм і засобів їх вираження, що й зумовлює актуальність статті. Одним з невід'ємних компонентів сучасної

комунікації є комплімент, який детермінується суспільними нормами, ситуативно-обумовленим характером і національними особливостями. Комплімент – "люб'язний, приємний вислів із похвалою, схваленням" [1, 45].

Основна функція компліменту полягає у налагодженні контакту і підтримці хороших стосунків шляхом вираження мовцем свого задоволення співрозмовником і формування атмосфери люб'язності [2, 13]. Прагматична функція є не менш важливою й спрямована на зміну емоційного стану адресата в позитивний бік.

За формою комплімент та похвала як іллокутивні акти подібні між собою, але для похвали основною метою є позитивна оцінка якостей або дій адресата [3, 17]. Похвала лише виражає позитивне емоційне ставлення до співрозмовника, а комплімент – це спосіб повідомити про хороші наміри, щоб змінити поведінку реципієнта. Проте, зустрічаються також компліментарні висловлення у функції похвали: "*You know, you really play extraordinarily well, Miss Cutts"* [4, 245].

Крім вищевказаної, комплімент в англомовному суспільстві може виконувати функції інших мовленнєвих актів, таких як згода, подяка, поздоровлення, а також може вживатись для того, щоб: виразити захоплення чи схвалення чиєїсь зовнішності: "*You look great, Mom." A warm smile brightens her face.* "*Thanks, sweetie, you look pretty marvelous yourself"* [5, 145]; встановити чи зберегти солідарність: "*I don't think you need me all that much, I've always felt like the odd man out."* "*What perfect nonsense!" said Gerard.* "*You're central, you're essential, even Crimond saw this. He said you were the best"* [4, 112]; розпочати і підтримати розмову: "*Did you have a good trip?" James smiled broadly.* "*An excellent trip, thank you, most fruitful!"* "*I just read your article. What a fantastic article! You really caught the spirit of the boat"* [5, 420]; заохотити певний тип поведінки: " *...In fact, I have a fun job for you."* –"*What's that?..."* "*Sing to me." (She sings).* – "*Nice, Judy"...* "*Terrific. You were really getting into it"* [5, 352].

Компліментарні висловлення у функції згоди вживаються у ситуаціях висунення адресатом будь-якої пропозиції чи прийняття рішення про дію, вчинок, а також доводять те, що мовець поділяє точку зору адресата у ситуаціях схвалення висловлюваних співбесідником суджень, поглядів: *"You know, if we took the pins out of the hinges we could take the door off. " We all agreed, "Oh, that's a good idea," we said* [4, 152].

У ситуаціях, коли потрібно якимось чином відреагувати на зроблену вам послугу, виявлену до вас турботу, комплімент виступає у якості подяки, будучи найбільш прийнятним способом вираження задоволення чиїмось діями: *"It's very good of you to trust me to do the work of a cashier when you know I've never done it before…"* [4, 360].

Поздоровлення є ще однією типовою функцією, в якій комплімент є найбільш уживаним: *Harold Pinter, who had heard the exchange, winked knowingly. "Our little trip paid off. You're riding high…"* [4, 95].

Отже, комплімент, будучи важливою складовою мовленнєвої поведінки представників англомовної культури, впливає як на характер міжособистісних стосунків комунікантів, так і на успішність комунікації в цілому. Компліментарні висловлення можуть виконувати функції таких мовленнєвих актів як похвала, згода, подяка, поздоровлення, солідарність і т. д.

1. Словник іншомовних слів. – К. : Головна редакція, 1997. – С. 345.
2. Міщенко В. Я. Комплімент в мовленнєвій поведінці представників англомовних культур: Автореф. – Х. / В. Я. Мищенко. – Харків: Константа, 1999. – С. 13.
3. Мудрова Е. В. Комплимент как первичный речевой жанр: автореф. дисс.. к. филол. н. / Е. В. Мудрова. – Таганрог, 2007. – С. 17.
4. Pinter H. Plays / H. Pinter. – New York : Faber and Faber, 1991. – 420p.
5. Shannon D. Family Money / D. Shannon. – New York: Bantam Books, 1984. – P. 547.

Наук. кер. – Семенюк А. А., *канд. філол. наук, доц.*

ВІДОБРАЖЕННЯ ПОГЛИБЛЕНОГО ІНТЕРЕСУ ДО ЛЮДИНИ Й ПРИРОДИ В ТВОРАХ ЗРІЛОГО ТА ПІЗНЬОГО ВІДРОДЖЕННЯ

Врона Т. В., *студентка 3 курсу,*
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Актуальність дослідження визначається поширенням гуманістичних ідей, зверненням до античності, а також появою нового стилю епохи – ренесансного реалізму, якому властиві світськість, глибокий інтерес до людини й природи. Мета дослідження полягає в аналізі розвитку літератури зрілого та пізнього